

ŠPEKULANTJE PROTI FARMSKE- MU ODBORU

Senator Nye odkril novo "zaro-
to": veletrgovci lažejo izhoda,
ker vidijo znamenja na nebu

Washington. — Hoover ima vedno več priložnosti spoznavati, da je "stabilizacija biznisa" jako nevhvalno delo. To najvedo radi tega, ker je vsebiznisna za selektivno stabilizacijo. To pokaže posebno tekoči boj sitnih spekulativcev, katerim je vladni farmaki odbor, kateremu nadejale kapitalist Legges, velik trn v peti.

Senatni Nye je pred par dne-
vi svojim kolegom pravil v se-
natni zbornici, da je odkril novo
sazro sitnih spekulativ, ki
streme, da bi na kak način om-
jili delo Legrojevenga odbora. A-
ko se jim to ne posreži, je njil-
hova karjera v bodoče negoto-
va. Najbolj razbolelo mesto na
telesu sitne spekulacije je bo-
jansen, da bo farmaki odbor od-
pravil manipulacijo sitnih cen
in da bo spekulante uklenil v
strogo vladno kontrolo.

Zadnji teden je imela posvetovanje v Washingtonu Barnesova skupina (Barnes je predsednik ameriške trgovske zbornice in je sedaj prevzel vodstvo nove vlade vablenisan). Na posvetovanju, ki se ga je udeležil tudi Barnes, so ukrepali, da bi pridobili farmaki odbor, da bi ne šel predaleč s stabilizacijo ameriške poljedelske industrije. Sklenili so, da odboru priporočajo, da se bolj osredli s posojili za razvijanje proizvodnje.

Nye je rekao, da s tem pripadnikom niso pri obdoru uspešni. Predstavlja je tudi tajni cirkular, ki ga je poslal šifrnim spekulantom H. L. Hankinson kompanija iz Minneapolisa, v katerem predložuje šifrnim trgovcem rezultate vladne kontrole, osiroma dela farmakega obdora. V njem je rečeno, da šifni trgovci, v glavnem elevatorake družbe in "brokerji", ne bodo imeli pod vladnim nadzorstvom, ki bo po satrtilu tega plama sivoje od vojne živčne administracije, nobene prilike duplicitati knjigovodstva in praktičirati druge metode, ki na goljufiv način prinašajo pro-

Kar je najbolj značilno v zvezi s to afero, je dejstvo, da sta si v laah dve skupini profitarjev. Žitni spekulanti, katere podpira tudi načelnik trgovske zbornice Barnes, zahtevajo pro-

te roke, da lahko poljubno manipulirajo cene na žitnih borzih. Na drugi strani je pa Leggejeva skupina, v kateri so sami velokapitalisti, ki kusa stabilizirati cene poljskim pridelkom in uvesti strogo kontrolo nad žitnimi

Paradoksa je popolna. Prvič v principu je proti vladni kontroli tudi Leggejeva skupina, ki sebi ne želi uzde, ki jo spleta za šitne veletrgovce. Na drugi strani se zbirata obe skupini okrog

Hooverja, ki skuša uvesti nekoliko reda v kaotično strukturo ameriškega kapitalizma. To upa doseči z apeli na predstavnike velebiznisa, katere poziva, da uredijo svojo hlio "prostovoljno", ker je tudi on proti vladni kon-

trolni biznis — ni pa proti kontroli vlade po biznisu. Ta paradoksní boj daje jako malo upanja, da se bo velebiznis stabiliziral na lastno iniciativo.

Ubil dva fašista v Italiji
Faenza, Italija, 13. dec.—Riccardo Donati, o katerem polletja trdi, da je komunist, je bil več-

raj tu aretiran na obtožbo, da
je ubil fašista Guerina Boccija
in njegovega 16-letnega vaje-

CA. _____

Nelvia cladocoma torana n

**Največja sušakobna tovarna v
Slovakiji zgorela**
Praga, 13. dec. — Največja

sladkorna tovarna v Slovačiji je včeraj zgorela v Toverniku. Škoda na ceni na \$900.000.

da se čini na \$100,000.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE POOPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Maršalstvo in Zdravstveno delstvo (vse Slovene) in Kan-
 do \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.25 na četrt leta; na
 Chicago in Cleveland \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta; na to-
 manstvo \$5.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
 and Canada \$4.00 per year, Chicago and Cleveland \$7.50 per year,
 foreign countries \$5.00 per year.

One year in advance - Subscriptions are not returned.

Advertising rates on agreement - Manuscripts will not be
 returned.

Neodloži se, kar ima stik s redakcijo:

PROSVETA

2457-59 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

158

Datum v Chicago, na primer (Nov. 20-21), poizvedati
 kako se nahajajo posredniki, da vam se s tem dovolj približa
 redakcija. Posredniki so preverjeni, da se vam hitro odzovejo.

Kitajska "revolucija"

Kitajske "revolucionarne" armade sicer
 zmaga, toda njihova zmaga — sto, tisoč ali
 milijonov — ne prinaša nobene revolucije
 na Kitajskem. Ne prave revolucije, ki bi po-
 žela temelj socializmu! Zakaj ne? Zato ne,
 ker na lemniki ne zrastejo oružja... Za oružje
 nad je treba oružnega drevesa in korenin. To
 je celo dejstvo. Vse drugo ne pomeni nič.

Pustimo stopnjo primitivne kulturnosti ki-
 tajske mase na strani in vzemimo na dan le
 stopnjo produktivnosti. Socializem mora stati
 nad najrazvitejšim kapitalizmom, to je nad sta-
 dijem popolnoma organizirane industrijske
 produkcije. Socializem, ki ne da posamezniku
 več kot mu more dati na primer ameriški kapita-
 lizem, ki je danes na najvišji točki razvoja, je
 farsa. "Kaj pa imajo Kitajci? Kje je njihova
 produktivna zmogljivost?"

Sledeče številke je sestavil profesor Tho-
 mas T. Read, ki velja za avtoriteto v ekonomiji
 in industrializmu. On pravi, da je povprečni
 kitajski delavec na dnu produktivne lestvice.
 Trideset kitajskih delavcev je treba, da produ-
 cirajo toliko kolikor producirajo en sam povpre-
 čni ameriški delavec. (Readova lestvica dalje
 kaže, da pride v produktivnosti na enega ame-
 riškega delavca 12 ruskih, pet angleških, štiri-
 ri nemških in trije francoski delavci.) Razli-
 ka ni v fizični sposobnosti, temveč v tehničnih
 pripomočkih. To je treba razumeti. Ameriški
 delavec je vsled tega na vrhu, ker ima največ-
 ši in najboljši strojni aparat, torej največ in-
 dustrijskega kapitala na razpolago — kitajski
 delavec je pa zato na dnu, ker nima skoro
 nobenega modernega kapitala in proizvaža svo-
 je breme potrebščine z golimi rokami in z naj-
 primitivnejšim orodjem.

Velik del človeške družbe živi še danes na
 stopnji divjaka brlogarja, kar se kaže v življen-
 skem standardu. Človek brlogar, ki je živel v
 luknjah pod zemljo, je večji del svojega življe-
 nja stradal. Ljudstvo, ki danes v splošnem
 strada gotovo časa, ni nič na boljem. Na Kitaj-
 skem so večne lakote. Ljudje tamkaj ne more-
 jo nikdar dovolj producirati, da bi ne bili v ne-
 varnosti stradanja. V takih razmerah je bila
 Evropa v srednjem veku, bila je v resnici, dok-
 kler je živel le od zemlje in dokler se niso po-
 javile industrije po francoski revoluciji. V ta-
 kih razmerah je še danes Indija in deloma tudi
 Rusija.

Smiselno je torej govoriti o kaki socialni re-
 voluciji v primitivnih deželah, ki so brez mo-
 dernega kapitala. Take revolucije se ne delajo
 po naročilu od drugod, pač pa pridejo same od
 sebe, KADAR so pogoji za to.

Ponder Some More!

Pisani "kritiki", ki kida besede s parno lo-
 pato, je naklad dve koloni — ali so tri? — be-
 sed o verski vzgoji in zločinah. Da mu ne zma-
 njka dela, je tu še nekaj v blagohotno razmiš-
 ljanje. Sledeča vest je bila najnovejša v new-
 yorskkih listih prve dni septembra 1919. Danes
 bo menda še slabše, ker val zločinstva v Ameri-
 ki je vsako leto večji!

"The Catholic Young Men's National Union's
 convention in this city (New York) last week
 was addressed by Archbishop Hayes, who in his
 welcoming speech remarked that it pained him
 to see the large percentage of our young boys
 in the courts and prison. Why," he asked, "are
 there so many boys, Catholics, who find their
 way behind prison bars? There are facts which
 warrant this inquiry by Archbishop Hayes. In
 1912 his predecessor, Cardinal Farley, when talk-
 ing to the Federation of Catholic Societies, said:
 'We are to be represented in penal and other
 institutions.' In 1916 the Rt. Rev. Mgr.
 Francis Wall, speaking in St. Charles Borromeo
 Church in New York, lamented: 'It is a dreary
 commentary on our religion that so many of our
 children should pass before the judge and re-
 ceive sentence for felonies and misdemeanors.'
 The same meeting was addressed by Judge Cor-
 nelius T. Collins, who stated that he had 'facts
 and figures to prove that Catholics were more
 delinquent than those of other faiths.' Said he:
 'In the Children's Court 144,000 cases are brought
 up every year. Sixty per cent. of these are Catho-
 lic children, 30 Jewish, and the remainder of
 all other faiths. And this despite the fact that
 only one fourth of the population of this city
 are Catholics. Sixty-five per cent. of the boys
 in the reformatories are Catholic.'
 Taka je ta reč.

Now, ponder some more! And don't only
 play with the word "ponder"!

Glasovi iz naselbin

"Funny business"

Gowanda, N. Y. — V Prosveti
 z dne 22. nov. sem čital o "funny
 businessu" v Chicagu, da so In-
 sull in drugi taki tiči bogati,
 medtem ko se delavci odpušča
 v otrokom kole zapira, kajti denar-
 ja vsekakor primanjkuje.

Meni je znana neka 60-dru-
 šinska naselbina, ki prireja ve-
 selice, na katerih postreže za
 "vročimi psički" (hot dogs), me-
 sto da bi se najelo in plačalo do-
 bre kuharice v ta namen, ki bi
 naspele krofe in orehove po-
 tice pa drugih zemeljskih do-
 brot, da bi tovarniške delavke,
 ki nimajo časa kuhati, zavžile
 kaj boljšega.

Organizirali so združeno kor-
 poracijo in postavili poslopje, ki
 je navadno prazno, le včasih se
 v njem zavrti kakšnih kolovrat.
 Na drugi strani pa te družine
 letno padele do sedem tisoč čis-
 tega dobička zasebnim trgov-
 cem in drugim strankam ter
 mehtarjem pri nakupovanju
 vsakdanjih potrebščin. Zakaj bi
 se poslojpe ne upotreblilo, da bi
 novilo dobiček, ker je bilo sezi-
 dano s težko prisluženimi dolar-
 ji, krog \$10,000? Stoji že štiri
 leta, pa se še ni vršila skupna se-
 ja, da bi se rojaki pogovorili o
 bodočem delu, da bi odprli zdru-
 žno prodajalno in da ne bi več
 privatni trgovci želi letnega do-
 bička nad sedem tisoč. Pa naj se
 imajo dobro zasebni prodajalci
 in mehtarji na naš račun, saj
 nekdo se itak mora dobro imeti.
 Družne družine se zadovolje za
 navadnih zabavami, "vročimi
 psički" in s kapljico, mladini se
 pa da harmoniko za plač. To je
 tudi "funny business", mar ne?

Taka naselbina bi pač lahko
 prirejala mesečno veselico ali
 domače zabave, ki bi bile vredne
 tega imena, trgovcem pa poka-
 žala, da zna sama dobiček spravi-
 ti s tem, da bi imela svojo za-
 družno prodajalno, "hot dogs"
 pa bi njim pripustila, da bi jim
 slepili delali nadlego.

M. Krainz.

O nebreči rojaki in drugo
 Nanticoke, Pa. — Nedavno
 sem poročal o nebreči, ki je za-
 dela rojaka Frank Kovacha. On
 se še sedaj nahaja v tukajšnji
 državni bolnišnici radi polkoda,
 katere je dobil na desni roki na
 komolecem. Sprva smo mislili,
 da mu bodo morali odrezati ro-
 ko, a odrezali so mu dva prsta
 na levi roki, toda rana se precej
 hitro zdravi. Kaj bodo storili z
 deano roko, se še ne ve, a naj-
 brž ne bo več za rabo.

Frank Kovach je bil uposlen
 pri nekem kontraktorju. Po ne-
 sreči mu je prišla roka med vo-
 zike, v katerih so vozili premog
 iz rova. Skušal je roko izvleči
 in pri tem mu je zmečkalo prste.
 Rojaki se zelo zanimajo za po-
 nebrečenega Kovacha in ga prid-
 no obiskujejo v bolnišnici. On
 je med nami poznan kot napre-
 den in marljiv delavec.

Z delom gre v premogorovih
 v zimskem času nekoliko bolj-
 je kot prej. To je že star navada,
 da od začetka jeseni pa do bož-
 iče se dela vsak dan, potem pa
 zapet tri ali štiri dni v tednu.
 Zasluzek je odvisen od prostora
 in bosaa. Ako hodi na unjake
 seje in se svoj bosaa ne strinja s
 tem, potem lahko pričakuješ, da
 se ti bo slabo godilo. Glede tega
 imam dokaze, ker se je tako že
 postopalo z menoj. Jaz se seve-
 da nisem ustrašil in sem šel na
 unjake sejo in povedal, s čim
 mi bosaa groze. To seveda ni
 nič pomagalo, ker so pa na dru-
 gi strani udrihali po meni, da
 nisem celo leto nič zaslužil. Pri
 rudarski uniji gre le za ime, da
 smo stoodstotno organizirani, da
 plačujemo dolar na mesec, ali
 pravice nimamo nobenih. Po-
 vsod je samo "krukarstvo", od
 jamskega komiteja pa do naj-
 višjega bosaa. Za to trditve
 imam dokaze. Dne 26. nov. so
 bili štiri bosaa, ki so bili upo-
 sleni pr Blisa rudniku, odslavlje-
 ni in ugotovila se je korupcija.
 To so bili isti bosaa, ki so meni
 lanako leto grozili, kaj vse bodo
 storili z mano, ako se ne bom
 držal proč od unjajskih sej, zgo-
 dil se je pa obratno. Ker mor-
 da čitatelj žele svedeti njihova
 imena, jih tukaj podajam: Wil-
 liam James, jamaki bosaa, in po-
 možni bosaa Louis Kesler, Tom
 Palmer in Morris Evans. Ti so
 imeli dobro namazano mašino
 pri Blisa rudniku, ki se je pa en-
 krat pokvarila. Umrl je nam-

reč stari superintendent in pri-
 šel je novi, ki je pa kmalu izvo-
 lal korupcijo. Tako je danes z
 nako organizacijo. Ako si
 "kruk", ti gre povsod dobro, a-
 ko si pošten pa te čaka samo sla-
 bo.

Gornje vrstice sem napisal iz
 razloga, da ljudje vidijo, da tu-
 di nepoštenjakovičem včasih
 spodlete njihove nakane. O tem
 bi lahko še mnogo napisal, a za
 danes naj bo dovolj.

Zima nas je obiskala in dobili
 smo že sneženo odejo. Prišli so
 sedaj dolgi večeri in jaz bi na-
 šim rojakom v tej naselbini pri-
 poročal, naj se naroče na Pro-
 sveto. Nekaj naročnikov je za-
 ostalo z naročnino, kar je precej
 žalostno, ker se tako malo zani-
 majo za svoj list.

Michael Ferlin.

Glasovanje o premoženju JRZ

Traunk, Mich. — V Prosveti
 in Proletarcu sem čital dopis Fr.
 Vidmarja iz Cicera, Ill., v kate-
 rem priporoča glasovanje o pre-
 moženju JRZ. Jaz se nikakor
 ne strinjam, da bi pri glasovanju
 odločevali taki, ki so morda da-
 rovali v sklad 25c ali \$1. Ti so
 darovali te vase same, da so se
 odkrivali nabiralec, ne pa da
 bi se bila uresničila ideja, kate-
 ro je zastopala organizacija
 JRZ; zato pa sem proti temu, da
 bi imeli ti isto moč pri glasova-
 nju kot tisti, ki so darovali več-
 je vase in so v resnici delali za
 stvar.

Radi premoženja JRZ je bilo
 že veliko prerokanja v javnosti,
 najglašnejši so pa slovenski kler-
 rikalci, ki se zbirajo okrog A. S.
 in glasila KSKJ, kateri niso ni-
 česar pripraveali za stvar. Ti se
 v resnici bojijo, da bi se denar
 porabil, za kar je bil nabran:
 za jugoslovansko republiko, ker
 oni so z dušo in telesom monar-
 histi. Ne bom se hvalil, koliko
 sem daroval v sklad JRZ, ker
 cilj še ni dosežen. Za vso to, ki
 sem jo daroval, sem prejel diplo-
 mo, a to ni toliko važna stvar,
 ker sem vedel, za kaj se je šlo
 in to vedo tudi vsi tisti, ki so
 darovali večje vase.

Naravnost protestiram, da bi
 en sam cent od nabranega denar-
 ja prišel v roke kakšnemu
 šupniku, kajti slovenski duhov-
 niški-rodojubi so bili prepričani
 iz Primorja z učitelji vred. Da
 so Slovenci v Primorju prega-
 njani in zatirani, dobro vemo,
 a vemo tudi to, da je veliko takih,
 ki obsojuje širokonožnega dik-
 tatorja Mussolinija. O tem sem
 se pred kratkim prepiral, ko
 sem čital, da si je nekdo spre-
 nil priimek Zagar v Zagari. Ker
 ne vem za nobenega v Primorju,
 ki bi nosil ta priimek, sem jim
 pisal in vprašal o stvari, a na
 moje pismo nisem prejel niti
 odgovora. Ali naj potem človek
 pomaga takim ljudem?

Moje mnenje je, da naj ostane
 tako kot je zaključila konven-
 cija JRZ.

Frank Zagar.

Rudarske razmere v Montani

Butte, Mont. — Ze dolgo časa
 zasledujem naše časopise, a ne
 zaznam nobenega dopisa iz na-
 še naselbine, akoprav se nahaja
 tukaj veliko številce Slovencev.
 Mnenja sem, da je v dobrot
 naših rojakov, ako vedo o raz-
 merah v različnih naselbinah,
 posebno v teh časih, ko so nekateri
 prisiljeni iskati dela drugod in
 je preseljevanje delavcev na
 dnevnem redu. Delavske razme-
 re so sedaj mizerne povsod in
 tako tudi pri nas.

V to mesto prihajajo trume
 delavcev, misleč da bodo dobili
 tukaj delo. Jaz sam se ga pred
 nekaj dnevi iskal, a ko sem pri-
 šel pred urad rudniške družbe,
 sem opazil na vratih naznanilo,
 da ne potrebujejo delavcev. Vr-
 niti sem se moral na svoj dom z
 drugimi delavci, ki so iskali de-
 lo. Ako bi se delavci v različnih
 naselbinah obveščali v časopis-
 ju o razmerah v industrijah v
 drugih krajih, bi se mnoge od-
 vrnilo, da bi se ne podajali za
 delom v kraje, kjer ga je nemo-
 goče dobiti. Marsikdo bi ostal
 na svojem mestu in si tako pri-
 hrnil denar, ki ga porabi za
 vzorne stroške, za druge potrebe.

Resnici na ljubo moram reči,
 da so bile do nedavno tukaj do-
 bre delavske razmere in se je
 prilično dobro zasluzilo. Večina
 dela v rudnikih je opravljena
 s kontraktnim delom in je za-
 sluzek odvisen od prostora. Čim-

bolji prostor dobi rudar, tem
 več zasluži, akoprav je delo te-
 ško in nevarno.

Nedavno so rudaraki baroni
 odslavili par tisoč delavcev, ki
 so pobirali drobtinice, katere so
 padale z njihovih bogato oblo-
 ženih miz, in so jim povedali, da
 nimajo več dela za nje. Kake-
 bodo delavci živeli in skrbeli za
 svoje družine, posebno sedaj v
 zimskem času, zato se naši ba-
 roni ne zanimajo. Niti se ne
 brigajo, kako bo oče s številno
 družino preskrbel svojim otro-
 kom obleko, hrano in obuvalo.
 To vse je brezpomembno za na-
 še barone, ki imajo vsega dovolj
 in so gotovi, da bodo dobili šte-
 vilno armado delavcev, kadar
 jih pokličejo na delo, da bodo
 lahko garali za vsako plačo. Go-
 spodje dobro vedo, da delavci še
 ne bodo izpregledali in spoznali
 svojo moč, zato pa lahko delajo
 kot se jim poljubi. Naša usoda
 je taka kot Spartancev pri Ter-
 mopolah, ki so naznanili pred
 svojo smrtjo, da bodo tam ostali
 mrtvi kakor je velel domovine
 ukaz.

Naša dolžnost je, da sezna-
 mo rojake potem časopisa o de-
 lavskih razmerah v naselbinah,
 da bo vsak vedel še predno odpo-
 tuje za delom, kaj ga čaka v
 drugem kraju in se bo lahko od-
 ločil, kaj mu je storiti. S tem si
 bo prihranil težko prislužen de-
 nar, ki ga delavcu vedno pri-
 manjkuje.

Ako se bo delavski položaj v
 tej kraju obrnil na bolje, bom
 poročal pozneje.

Anton Zugel.

Smrtina kosa

Farrell, Pa. — Sporočati mor-
 am žalostno vest, da je dne 5.
 decembra umrl br. Anton Bilek,
 član društva št. 262 SNPJ. Nje-
 gov pogreb se je vršil 7. dec. po
 civilnih obredih, kakor je želel
 pokojni v življenju.

Pokojni je bil rojen v Gornjem
 Vrhopolju, fara St. Jernej na Do-
 lejskem. Star je bil okrog 55
 let in v Ameriki je bival nad 30
 let, večinoma v Farrellu.

Par dni pred smrtjo sem ga
 obiskal. Z nasmehom me je vpra-
 šal, če ga bodo lahko porabili na
 "onem svetu", ker so ga se same
 kosti, nato pa se je zagledal v
 strop. Bolehal je na sladkorni
 bolezen nad trinaest mesecev in
 v tem obdobju je iz nekdanjega
 korenjaka ostal le skelet, nad
 katerim je končno zmagała smrt.
 Najboljša zdravniška pomoč je
 bila zaman in mu ni mogla rešiti
 življenja.

Človeka srce bolj, ko vidi svo-
 jeja prijatelja ležati v postelji
 in mu ne more pomagati. Je pač
 taka usoda, ki čaka tudi nas in
 kateri se ne moremo izogniti.
 Prišel bo čas, ko bomo mi vsi šli
 za našimi prijatelji v črno zemljo.
 Takrat se nam ne bo treba
 več pehati za boren košek kru-
 ha, kajti naš trdi boj za obstan-
 ek bo končan.

Dragi prijatelj in brat Anton,
 dokončaj si mukotrpno pot živ-
 ljenja ter se prezgodaj ločiš od
 nas. Mnogo je še gnlobe na sve-
 tu, katero bi ti lahko še pomag-
 al čistiti, da ni usoda aklenila
 drugače. Počivaj v miru v ame-
 riški grudi! Družini Bilek izre-
 kam na tem mestu moje iskreno
 sožalje.—Jack Jert.

Kampanja za nove člane

Lincoln, Ill. — O delavskih raz-
 merah ne morem veliko poroča-
 ti, ker so jako mizerne in je ako-
 rva vsako organizatorično delo v
 naši naselbini nemogoče. Kljub
 slabemu položaju pa smo vseno
 izrabili priliko za pridobivanje
 novih članov SNPJ v tekoči ju-
 bilejni kampanji. Naša nasel-
 bina je zelo majhna, vendar smo
 pridobili šest novih članov v od-
 rasli oddelki in enega v mladinski,
 ki bo pa kmalu postal član
 odraslega oddelka.

Akoprav je bil uspeh kampan-
 je povprečen, vsemu mi vst ne
 da miru, ker se mi ni poročilo
 ustanoviti angleško govoreče
 društvo, v katerem bi se zbrali
 naši mladi člani. Bil sem sigu-
 ren, da to dosežem, a se mi za
 enkrat ni posrečilo. Agitiral
 bom še v bodoče in to tako dolgo,
 da se bo ideja uresničila. Na
 starše v naselbini, ki še nimajo
 svojih otrok v društvu, apelir-
 am, da jih vpišejo, jaz bom pa
 storil vse, kar je v moji moči, da
 se ustanovi mladinsko društvo.
 Ako se to zgodi, sem prepričan,
 da se bo začela mladina zanimati
 za društveno življenje in za našo
 jednoto, ker bo imela vodstvo v
 svojih rokah. Anton Stigl.

Društvene volitve

Milwaukee, Wis. — Društvo
 št. 16 SNPJ je imelo svojo glav-
 no sejo 3. dec. Seje se je ude-
 ležilo okrog dvesto članov. Kri-
 tike je bilo dvesto, to pa menda
 radi tega, ker sta si stali naspro-
 ti dve struji. Pri čitanju bolni-
 škikh nakaznic je bilo precej dia-
 kuzije; dve nakaznici sta bili
 odloženi, da se dožene, ako sta
 bolniška upravičena do podpore.

Na dnevi red je prišla točka
 o plačah uradnikov društva. Za
 vse uradnike je ostala stara pla-
 ča, izjema je bila le tajnikova,
 ki je bila povisana za deset do-
 larnjev na mesec. Kandidata za
 predsednika sta bila br. Hrast in
 Tomše. Izvoljen je bil br. Hrast,
 ki je dobil čez sto glasov, Tom-
 še pa okrog 90. Br. Hrast se je
 članstvu zahvalil za zaupanje in
 izjavil, da bo delal v korist dru-
 štva in jednote kolikor bo v nje-
 govi moči.

Tajnikom je bil ponovno izvo-
 ljen br. Perko, ki si imel nobe-
 nega protikandidata, br. Zajc pa
 je bil izvoljen blaginikom. I-
 men drugih izvoljenih uradni-
 kov si nisem zapomnil. Lahko
 se reče, da je bilo vodstvo dru-
 štva za prihodnje leto izročeno
 v roke naprednih ljudi, ki bodo
 vedno gledali za dobrobit član-
 stva. Tako bi morali delati na-
 ši ljudje pri vseh volitvah: na-
 stnih, okrajnih in državnih.
 Joseph Ule.

Zupan pod obtožbo

Johnstown, Pa. — Najvišje
 državno sodišče je zavrnilo peti-
 cijo tukajšnjega župana Joseph
 Cauffiela za razveljavljenje ob-
 sodb, ki jo je proti njemu iz-
 reklo nižje sodišče.

Cauffiel je bil obsojen na dve
 leti zapora, plačitev \$1000 globe
 in na izgubo svojega urada radi
 korupcije in glorabe svojih mo-
 čih. Obtožen je bil zveze z Jona-
 tham E. Rajejem, lastnikom lo-
 kalov, v katerih se je igralo za
 visok denar.

Na sodišču v okraju Cambria
 je bil Cauffiel spoznan krivim
 vseh prestopkov, ki so bili na-
 vedeni v obtožnici. Obravnava je
 izzvala veliko senzacijo ne samo
 v mestu, kjer se je vršila, pač pa
 po vsej državi.

Poročevalec.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Vandling, Pa., F. M. — Vaš
 dopis je bil priobčen v 266. šte-
 vilki Prosvete dne 12. nov. t. l.

Delavski tečaj dosegl velik uspeh

St. Paul, Minn. — Otvoritev
 večernega tečaja na tukajšnji
 delavski šoli pomeni velik za-
 četni uspeh. Na organizatorič-
 nem sestanku je bilo navzočih
 okrog 65 delavcev in delavk, na
 otvoritvenem pa nad 50. Med
 navzočimi, med katerimi je bilo
 ena tretjina žensk, je vladalo
 največje zanimanje. Učni pred-
 met je ekonomska in delavska
 zgodovina Amerike. Tečaj bo
 trajal 12 tednov in je razdeljen
 v štiri dele. Vodi ga štirje pro-
 fesorji z minnesotske univerze.
 Prvi del vodi profesor Heaton in
 se nanaša na industrijsko revo-
 lucijo, ki je preobrazila svet. S
 šolo sodeluje tudi javna knjiž-
 nica. Vrš se vsak ponedeljek
 zvečer v prostorih tednika "U-
 nion Advocate." Solo je organi-
 zirala centralna delavska unija.

Readinski socialisti organizirali mladinsko postojanko

Reading, Pa. — Nova kri, no-
 ve moči, novo življenje. Pomena
 nove krvi za organizacijo se za-
 vedajo tudi readinski socialisti.
 Organizirali so postojanko Mla-
 dinke socialistične lige, ki obeta
 prekositi vse ostale v deželi. Or-
 ganizatoričnega sestanka, ki se
 je vršil pretekli teden na domu
 Darlington Hoopsa, se je udele-
 žilo 22 mladencev od 16 do 21
 let starosti. Pred vojno je imel
 Reading močno mladinsko socia-
 listično postojanko, katero pa je
 razbila vojna furja. Vsi tukajš-
 nji strankini voditelji, ki imajo
 sedaj odgovorna vladna mesta,
 so bili avoj čas člani mladinske
 lige.

Še ena iztev borzne igre

Chicago. — Roy Kreutzburg,
 26-letni bančni uradnik pri Se-
 con Humboldt State banki, 3234
 W. North ave., je bil 12. t. m.
 aretirán, ko je priznal, da je po-
 neveril \$10,000 bančnega denar-
 ja in vse do centa zalgal na bor-
 si v teku zadnjega kraha.

Dr. Gustav Hoffmann:

Kako gleda otrok na socialne odnose svoje okolice

Neki nemški pedagoško-psihološki za-
 je napravil silno zanimiv poskus. Pozva
 učiteljstvo, da naroči otrokom napisati se-
 ske, v katerih naj bi podali otroci svoje mne-
 nje o življenju in okolici, v kateri živijo; da napi-
 šo kaj jim to ali ono ne ugaja. Te spise so
 dali otroci seveda brez vsake prejšnje priprave.
 Pisali so dečki in deklice najrazličnejših sta-
 tiz mest in vasi.

Ti poskusi so dokazali, da ne vidi o-
 svoje okolice samo takšno kakor je, temveč
 hoče tudi razumeti. Krajevni milje ne vplu-
 va na njih misli. Mestni otrok je enako ko-
 čen kakor podeželski.

V svojih spisih so podali otroci svoje
 ljenje o šoli, domačem kraju, o živilih, vru-
 nu, boleznih, smrti in drugem. Izmed 100
 kritik pa se jih je 47 nanašalo tudi na go-
 darske, socialne, državne in politične odno-

Leonhard Frank:

OČE

Za Prosveto prevedel Mile Klopčič

Robert je delal med govorom čisto neznatne kretnje z roko, da je bingljala njegova bela serveta. Tako težko je bilo dopovedati tudi drugim, kar čuti in kar si spoznal sam. Vrh tega pa je bilo vendar vse tako preprosto, tako razumljivo. Toda ljudem ni bilo več do razumljivosti. Enostavno pozabili so ljubezen, kakor pozabili dežnik.

"Saj nam je treba samo ljubiti, pa ne bo nobenega strela več. Potem pride mir. Otroci bomo na svoji zemlji... Vsa Evropa joče. Sprito tega nam je vendar jasno, da je vsa Evropa zmožna ljubezni. Popolnoma brez vsega upanja bi bilo šele tedaj, če bi se vsa Evropa rogala temu, da vasa Evropa krvavi. A v Evropi ni hiše, da ne bi jokali v njej. To je ljubezen, ki joče iz človeških oči, ker je bila izgubljena iz človeških src."

Kaj bi storili, če bi ta hip stopil v dvorano tuj človek in zasadi bajonet v nekoga izmed vas, katerega nikoli videl ni? Vi tega blaznega ne bi razumeli. Isto počenja vašo možje in sinovi; tudi oni zasajajo možem in sinovom, ki jih nikoli videli niso, bajonet v telo, da prebode in zakriči, kriče in pade. Kaj je bil storil vašemu sinu? In kaj je bil storil vaš sin človeku, ki mu je zasadi bajonet v telo? Ste že kdaj pomislili, na kakšen način je moral umreti vaš mladi sin, ki bi bil rad, ah tako rad se živel? Dekle, zamislite si poslednji pogled svojega ženina, ki je ranjen, žejen visel šest ur v poletni vročini na bodljikavi žični ograji. Zamislite si njegov poslednji, grozno dolgi pogled.

"Žena, je dejal Robert neki obledeli, tiho, da je ališalo vseh sedemsto ljudi, "kaj je bil storil tvoj mož, ki si ga ljubila, ki ti je dal otroke in dajal kruha, kaj je bil storil človeku, ki mu je zasadi bajonet v telo?"

Žena je zajela, njena glava je padla na rame sosedu.

"Ljudje so blazni, resnično blazni, ker so pozabili ljubezen. In ker so pozabili ljubezen, mislijo, da mora ostati vse tako kakor je... Naš narod, kakor vidite, je le še narod pohabljenec in izžetih otrok, žena in starcev. Če bi zdaj-le prinesel z bojišč še roke in noge, od bite dele telesa, milijone razmesarjenih trupel, med katerimi so tudi vaši možje in sinovi, ter jih razmetali po vaših ulicah, vam pred očmi, bi potem še govorili: se moramo pač sprizniti s tem? Ali boste potem vendar že pripravljene ljubiti, pa naj se že zgodi karkoli? Bi potem končno že rekli: ne maram živeti, če ne smem ljubiti? Bi potem spregledali, da so ljudje, ki vam prepovedujejo ljubiti, sovražniki? Sovražniki človeka? Sovražniki ljudstva? Kaj ne vidite gora razmesarjenih človeških trupel? Pred vašimi očmi leže, po vaših cestah leže, da ne more noben voz naprej in da nimate kam stopiti. Vaši sinovi! Vaši sinovi! Vaši možje! Očeti! Krvavi! Razmesarjeni, da jih ni moč spoznati!"

Sredi dvorane je zakričalo. Zada, pri vohodu, se je oglasilo živalsko hlipanje. Nekega starcu je padlo čelo v dlani. Neko dekle je vstalo s svojega sedišča; oči so ji bile nabrekli, klečala je na kolena.

"Nikarte več lagati samemu sebi in govoriti: edino car, cesar, Anglež je kriv." Robert si je počasi položil roko s serveto na prsi: "Jaz sem kriv. In ti si kriv. In ti si kriv... Zakaj tudi mi smo pozabili ljubezen, kakor jo je pozabil car, Anglež, cesar, milijonar in milijardar. Vzemite krivdo nase, da boste spet lahko deležni ljubezni. Zakaj le kdor se čuti krivega, bo lahko odvezan grehov in bo spet lahko ljubil. Vedite pa: ljubezen nosi v sebi trd ukaz. Ljubezen pravi: kdor ne ljubi, je kriv in zloben in se mora umakniti proč, da ne bo nič na svetu oviralo ljubezni. Pači in umreti hočemo, da bo zavladala Evropi ljubezen."

Človeški obrazi v dvorani so se zjasnili. Robert je govoril in stopal z odra. Vsi so se dvignili in se gnetli za njim.

"Ljubezen ukazuje: kdor se ne čuti krivega, kdor ne prevzame krivde nase, ne ljubi, je naš sovražnik. Naj se umakne. To je zakon. nov zakon! Vi, ki nimate ničesar več izgubiti, ker ste vse že izgubili..."

Robertove besede so utonile v stoglasnih, ponavljanih besedah: "Vse izgubili! Nimamo ničesar več izgubiti! Mi, ki nimamo ničesar več izgubiti... Ničesar! Ničesar!"

Novica se je bila že razglasila, ko so korakali skozi mesto, Fred njimi natakaj, brez klobuka, v zamazanem smokingu, s serveto v rokah. "Mir hočejo napraviti. Mir hočejo napraviti."

Prodajalke — ovdovela neveste — so zapustile prodajalne in se pridružile. Dva starca, ki sta čistila izložbe, sta pustila lestev in se pridružila. Voznik električne je zaslišal besedo "mir," odrevel in skočil z voza, se pridružil. Potniki so se pridružili. V nekaj minutah se je množica potrojila. In se podestavila, ko so prišli na trg in je Robert stal na vodnjaku ter govoril. Njegove ustne so zarisale poslednji stavek v daleč vidnih črkah v nebu: "Že je sekira nastavljena drevesom na korenino; vsako drevo torej, katero ne rodi dobrega sadu, se bo posekalo in vrglo v ogenj."

Neka mlada žena je stala med njimi in se je samo smehljala in govorila "mir." Potniki, ki so prihajali s postaje, so pozabili na vse in se pridružili, ko je množica zavalovala dalje. Z ognjem. Z naglico. Z vere podžigana. Skupina dopustnikov v bojni opreči, s puškami preko ramen, z grozo bojšč in obeh, se je pridružila. Stare mamice so jedva dohajale. Otrokom so se obrazi soževali v čudenju, alutiti so veličino. Star policijski stražnik s sivo brado, z žalnimi trakom na desnem rokvu, je dobil fanatične oči in se pridružil. Ljudje, ki so prihajali spredu naproti, so se okrenili, prevzeti od ognja. Kolesarji so drveli po ulicah. "Mir hočejo napraviti!" Gostilne so se izpraznile. Delavnice, stavišča so se izpraznile. Transmisije so potihle. Četo vojakov s puškami je potegnilo s seboj. V tempu korakne se so oglasile pesmi ljubezni. Bolniki so vstajali iz postelj, se plazili k oknom. Kilometrske vrste žena so se z vseh strani lilekale v spredu. Iz gneče v stranski ulici je planil neki dvajsetletnik — s fanatizmom in dušo na čelu — k natakarku, ga poljubil. In njegov vroči pogled je odpiral arca.

Vse mesto je vstalo in kričalo eno besedo. Mir! Tako govorjena beseda je postala mogoča pesem tisočih glasov. Vsi zvenovi so potrkavali.

(KONEC)

karrarski marmor.—Zakaj me ne počastiš s svojim početom?"

Pretekli teden sem bil v Deauville v Grand-Hotelu Majestic-Palace-Exclusive, kjer so bila tla mojega stanovanja iz pristnih turkizov!"

"Kaj? Ti si bil v Deauville in mi nisi niti brzojavil, da si tam, vsaj telefoniral bi mi bil lahko. Najbolje bi pač bilo, ako bi mi bil brzojavil. Moj brzojav—brzojavni, seveda: Bobberlin."

"Hotel sem telefonirati, dragi Bobby, toda nisem mogel dobiti zveze. Telefonistka iz centrale mi je povedala, da že pol leta nisi plačal računov, zato so ti aparat zaprli."

"Aha, to so zopet raztrobili moji neprijatelji in nevoščljivci! Glej, glej! Vidiš tam oni Renault-auto?" je rekel Bobby, da bi napravil pogovor v drugo smer. "Moja kuharica za predjedi me je prosila pred kratkim za enomesečni predjedi in si je za ta denar kupila čeden auto."

"Tvoja kuharica ima auto? In ti moraš plačati po takem blatu?"

"To delam po nasvetu mojega telesnega zdravnika."

"Tako? Toda, če že moraš peš po blatu, vsaj strganih čevljev se bi smel imeti!"

"Istotako po nasvetu zdravnika. Vsi neke vrste kura po modernih receptih slavnega Kneippa."

"Kaj pa strgana strajca...?"

"Sem ponudil cigareto?" je skušal odvrti pogovor na drug predmet ter mi ponudil svojo tobacnico. "Kaj praviš iz platine?"

"Je bolj plotevni podobna."

"Vidim, da se na dragocenosti ne razumeš. To tobacnico sem dobil v dar od Johna Rockefellera mladšega v spomin na pojedino, na katero sem ga bil povabil, ko je bil moj gost princ of Wales. Dva velika zabojja kaviara, katerega sem naročil naravnost iz Odeze, sta bila tekem osem in štiridesetih ur popolnoma prazna. Princ of Wales se je revanširal s povabilom na veliko potovanje z njegovim luksuznim salonskim vozom."

Bilo mi je dovolj Bobbyjeve bahavosti. Igal sem in premisljeval, kaj naj mu odgovorim, da mu zamažim usta, da bo — pač. Z nosajočim glasom sem mu odgovoril:

"Ker že ravno govoriva o salonskih vozovih: v sredo moram z luksuznim vlakom v London k svojemu krojaču, ki mi dela rdeč žake za lov, katerega prirejam vsako leto na svojih posestvih. Že sama misel, da se bom moral voziti z vlakom, mi povzroča glavobol. In kljub temu si ne morem pomagati. Moj prvi pilot je zbolel, ostala dva sta se odpeljala v Friedrichshafen, da proizčita najnovejše modele Zeppelinovih ladij. Nameravam nabaviti si zrčno jahto."

Bobby Wengraf me je pogledal s sovraštva z glavnim pogledom.

"Ker sem že v Londonu," sem nadaljeval, "bom končno ugodil Bernardu Shawu, ki me jtalno nadleguje s svojimi vabilii. Smatra me namreč za najboljšega nemškega pesnika in želi si mojih nasvetov za svoje bodoče delo."

Bobby Wengraf si je pulil kolicine svoje redke brade.

"Da, da, vedno imam sitnosti," sem vzdihoval; "ako grem sedaj domov, me doma pričakuje par sto vnetih abirateljev avogramov."

Bobby Wengraf je škripal z zobmi.

"In poleg tega sem tako truden," sem zatrjeval. "Vse, če ob sedmih zjutraj sem si napravil kopek v šampanjcu. Nato so me štirje zamorci dvignili na svoja ramena, me prenesli v triumfalnem pohodu v svoje sobane in me hoteli brezposlovno izvoliti za predsednika Liberije, republike zamorcev."

"Tepec!" je siknil Bobby ako si zobe in me sunil v trebuh, da sem odletel v bližnji kandelaber. "Doelej sem mirno poslušal tvoje evkekanje, toda ta poslednja laž je pa največja laž stoletja, če je sploh kdaj bil kdo zmožen spraviti večjo laž na beli dan!"

Previdnost

— Kaj je ukrenil zdravnik proti slabokrvnosti tvojih modganov? — Dal si je vnaprej plačati.

Za kratek čas

Nek šaljivec je stavil, da bo na enako vprašanje od petnajstih oseb dobil enak odgovor. In vprašal je, kogar je srečal: "Ali že veste, da je Lončar znorel?" Vsi so odgovorili: "Kateri Lončar?"

Čeh v Parizu

Ko se je Vondraček odločil za potovanje v Pariz, so ga prijatelji opozorili, da bo imel težave s francosčino. Dal se je pregovoriti, da je kupil vadnico francoskega jezika. Pridno je študiral, toda v štirih tednih je preštudiral komaj prvi dve strani in tako je odpotoval v Pariz. Ko se je ustavil vlak na pariškem kolodvoru, je izstopil in prijel za ramo prvega postrežnika, rekoč: Parlez vous français?

"Ko sem bil po opravkih v K., sem se šel tudi kopat. Pozabil pa sem pri blagajni oddati denarnico in uro. Prosil sem tedaj kopalškega slugo, naj mi on to shrani. Preprosti moštček mi je odgovoril: "Ja, na vsak način je boljše, če jaz shranim. Vi ne verjamete, kako tukaj krađejo kljub napisom, da je najstrožje prepovedano."

Redka žival

"Mirko, povej mi kako redko žival v Avstraliji."

"Slon."

"Slon vendar ne živi v Avstraliji."

"No, ravno zato je vendar tam redka žival."

Dober čuvaj

— Končno sem dobil dobrega psa — čuvaja.

— Ali ga ponoči odvežete?

— Kaj pa mislite! Da bi mi ga kdo ukradel?

Pri gledalški blagajni

— Sedeti na desni strani so že razprodani. Ali bi se zadovoljili s sedežem na levi strani?

— Ne, zdravnik mi je zabilil, da na levi strani ne smem spati.

— Čujem, da se je hotela Vaša gospoza peljati na morje?"

— Res, pa so mi pravili, da je že odpotovala."

— Ze res, pa brez mojega dovoljenja."

Največja uljudnost

— Kdo je najbolj uljuden na svetu?

— Živnozdravnik, ki "pozdravlja" govedo.

Denarne darove za Božič

vašim sorodnikom v stari domovini — pošljite skozi nas. Mi smo v starih obavitih vnaše denarne pošiljate v najkrajšem času in po najnižjih cenah. Vred tega, ker pošiljamo dnevno veliko število denarnih pošiljatev in imamo direktno zvezo s starokrajskimi bankami.

Božični izlet

v stare domovino je letos organiziran s velikim in hitrim parnikom, vodstvom izkušenih voditeljev, kateri so večaki v potovanju. nimate nobenih posebnih stroškov. Navadne originalne cene. Obrniti za pojasnila na

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO.

Romanus: Največja laž stoletja

"The dell Niggers," iz sedmih črncev sestojeci jazz band, je dospel v pension, kjer sem imel najeto stanovanje. Pridobitev slajnega angažmana so proslavili črnci z neverjetnim hrulom in ropotom. Tako sem si moral že ob sedmih zjutraj pripraviti mrzlo kopek, da osvežim svoje neizpolito telo. Ob vstopu v bano sem opazil tri polne steklenice šampanjca. Po moji nerodnosti se je ena steklenica odmašila in njena vsebina se je izlila v bano.

V istem trenutku so vstopili v kopalnico štirje zamorci, pobrali ostali steklenici šampanjca in mene, kljub ljutemu odporu, dvignili na ramena ter me prenesli v svojo sobo. Tam je imel saksofonist veličasten govor, iz katerega sem povzel, da me hoče sedem popolnoma pljanih zamorcev slovesno izvoliti za predsednika Liberije, republike zamorcev.

V ugodnem trenutku sem se jim iztrgal, se pogljal iz sobe, se hitro oblekel in hitel na sveži zrak. Na trgu Belle-Alliance sem naletel na prijatelja Bobbyja Wengrafa.

"Kaj pa počnajaš že ob osmih zjutraj na cesti?" sem ga šaljivo nagovoril. "Saj zastavljalnice odpro šele ob devetih."

Bobby Wengraf, največji bahavec pod solncem, je bil znan kot človek, ki v poviševanju samega sebe prekaša največje domisljajce. Odgovoril mi je: "Moj arhitekt za starinske umetnosti mi je včeraj sporočil, da ve za dragoceno starinsko redkost. Hiteti moram, da me kdo ne prehit. Pomislil! Sijajna prilika! Komaj

15.000 mark za omaro iz šestnajstega stoletja! — Kako pa, da se ti tako zgodaj potepaš okoli? Gotovo si obiskal že vse informacijske pisarne, ne bi li morda bilo prazno mesto slage ali tekača?"

"O, ne," sem mu odvrnil ter premisljeval, kakšen odgovor naj mi dam, da bo enakovreden njegovemu zasmehovanju in bahavosti. "Nameravam kupiti dva dučata kravat. Moj stric iz New Yorka, James Underwood, je umrl. Saj si poznal strica Jamesa? No, in ta mi je zapustil svojo premoženje — par milijonov dolarjev."

"A propos: dedščina," je rekel Bobby po kratkem, pa napetem premišljevanju. "Gotovo si že slišal, da mi je zapustila velika kneginja Ljubov Aleksandrovna večji del svojega ogromnega premoženja. Nek tujakinja dnevniki je pa poročal, da je napravila kneginja samomor in sicer radi brezuspešne — torej nearečne — ljubezni, ki jo je gojila do velikega denarnega magnata, gospoda Bobbyja Wengrafa. Ne morem ti povedati, kako neugodno mi je, da se moje ime vlači v javnost. Zadrževal bom od urednika, naj se v bodoče sličenemu izogiblje."

"Ker že greš ravno v uredništvo, se mi zabrusil, "prosi urednika, naj objavi demant: Že nekaj časa se širi govorica, da je Bobby Wengraf prebil tri mesece v preiskovalnem zaporu..."

"Gotovo se šališ," mi je odvrnil Bobby. "Vendar bom zahteval od Hong-Yu-Tse, da mi poroča, kaj je na stvari."

"Hong-Yu-Tse?"

"Da, to je moja privatna tajnica. Bolj tajnica za srčnega

deve in afere delikatne narave. Za trgovske zadeve sem najel profesorja Johansena iz Chicaga. Popolnoma sposoben in uporaben mož, le mojih stenotipistinj ne more držati na vajetih. Proti njim je popolnoma brez moči. Zato sem najel prijeto Miss Alice iz Londona, katero imam tudi za korespondenco s svojimi podružnicami v angleških kolonijah."

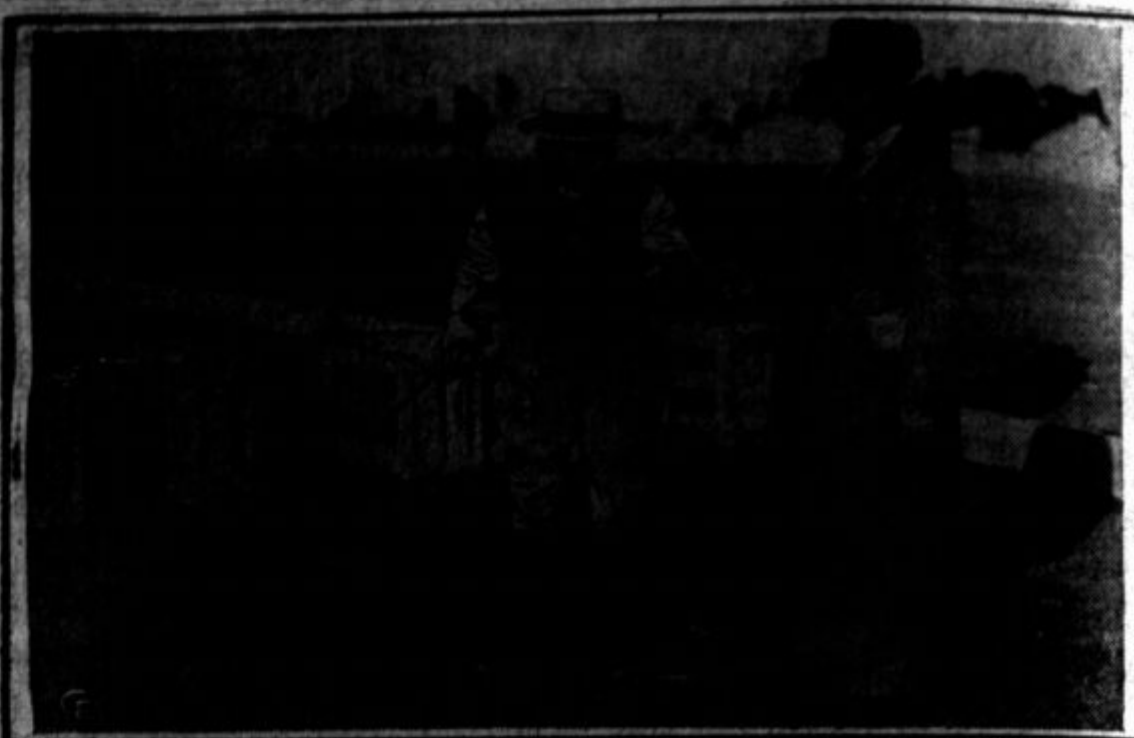
"Vidiš, glede tega sem pa jaz mnogo na boljšem," sem mu razlagal. "Jaz namreč registriram vse take stvari v svoji glavi. Zato bi mi bilo zelo ljubo, če bi mi ne bilo potrebno imeti v svojem registru zabeleženo, da si mi že od velike noči leta 1920 kljub ponovnim opominom dolžan dve marki in petdeset pfenigov."

"Res? Sicer pa ti lahko dam akreditivno pismo na Draždaneko banko. Tollekega denarja ne nosim nikoli s seboj. Ali naj morda grem radi te malenkosti blagajno, ki se nahaja v moji dvorani za biliard? Ako res želiš..."

"Dvorana za biliard? Brat mojega šoferja je sodni eksekutor in ta mi je pripovedoval, da stanuješ v nekem kabinetu..."

"Seveda," je odgovoril Bobby, ki ni bil nikdar v zadregi vrniti mlo za drago. "Toda to je le začasno. Pred nedavnim časom sem si najel v Kurfürstendamu stanovanje s štiri in tridesetimi sobami. Nekega dne sem se v njih izgubil in proti večeru sem se ves izmučen znašel v kopalnici..."

Od takrat stanujem v elegantnem kabinetu, katerega sem okrasil s dvema slikama Rubensa in eno Tizianovo, oprema — sama dragocenost iz časov Ludovika štirinajstega, ostalo — vse

Julia S. Butterfield iz Detroita, ki je bila odlikovana s nagrado radi zaslug pri znanstveni šivnoredi.

Bolečine, ki postanejo še hujše v mrzlih vlažnih dnevih

Otrpli čenit! Boleče mišice! Tupa, utripajoča bolečina! Sloan's Liniment prinaša blaženo odpočitek! Ogreva, ublačuje — odganja bol.

Vprašaj svojega zdravnika. Vprašaj svojega lekarnarja. Vprašaj svoje prijatelje. Zdravilna gorčica Sloan's ogreva kot solnce v zlobi. Občuti, kako prebije prav do mišične bolečine. Takoj odzvozi. Rabi se v 13 milijonih družin. Kupi svojo steklenico že danes. 35c.

SLOAN'S LINIMENT

Žolčljivost uniči mir

Poskusite 3-dnevno zdravljenje zasto

Golova znamenja boljšega stanja jeter in črevesja, duševna utrujenost, poslabšanje in nespečnost, vnetje male starije, škrova gotovo je boljši ali črna ali pa obče zabavna in preveč pameti.

Za kratke dobo vam mi poljubno dovolim na tri dni za poskusno steklenico Trinerjevega grenkega vina zdravljeno lažja v porabljenosti.

nad štirideset let pri tisoč ljudeh. Vredno 25 centov in je dober vzrok za polnino preste. Bilijs v potovanju te glavne smeti kalifornijskega vina in zdravilnih snovi opazne vrednosti nad kroglicami, praški, tabletami in v drugimi zdravilnimi sredstvi. Bilijs in se silijo, klobasa ledena, glavobol in je jeternih nerodnosti. Poljubno nam kuzen že danes. Velika steklenica 61.35 v vsaki lekarni.

POŠLJITE TA BREZPLAČNI KUPON TAKOJ!

Jos. Triner Co., Dept., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ime

Ulica

Mesto

Država